

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE

DNEVNIK STRUČNE PRAKSE

Diplomski studij

VARAŽDIN

(Namjerno prazna stranica)

Dnevnik stručne prakse

Osnovni podaci o studentu/ici:

Ime i prezime:	Maja Brlek
Broj indeksa:	41107/12-R
Akadska godina:	2013./2014.
Tema diplomskog rada:	Individualne karakteristike i komunikacijske vještine uspješnih menadžera
Kratki opis teme diplomskog rada:	Tema rada pruža jasan i jezgrovit pogled na menadžera kao vođu, pokretača i nositelja razvoja. Cilj je prikazati osobine ličnosti tj. individualne karakteristike koje imaju uspješni menadžeri i njihove komunikacijske vještine. Pojam menadžmenta razmatran je kao proces i djelatnost te je objašnjena sama kompleksnost i interdisciplinarnost u razmatranjima. Vodstvo je promatrano kao ključan čimbenik uspjeha menadžmenta i najvažnija menadžerska funkcija. Osnovna problematika rada pruža prikaz osobina, sposobnosti, znanja i komunikacijskih vještina koje posjeduju uspješni menadžeri.
Mentor/ica:	Prof.dr.sc. Goran Bubaš

Osnovni podaci o Nositelju stručne prakse:

Tvrtka/Institucija:	FIMA Global Invest d.o.o.
Adresa:	Stanka Vraza 25, 42 000 Varaždin
Kontakt osoba za stručnu praksu (tel.broj i e-mail):	Voditelj Middle office-a Dražen Kolarek e-mail: dkolarek@fgi.hr tel: +385 42 660 959
Mentor/ica (tel.broj i e-mail):	Voditelj Middle office-a Dražen Kolarek e-mail: dkolarek@fgi.hr tel: +385 42 660 959
Datum početka prakse:	14.4.2013.
Datum završetka prakse:	13.5.2014.

(Namjerno prazna stranica)

Dnevnik stručne prakse

Upute za vođenje dnevnika stručne prakse:

Student/ica je za vrijeme stručne prakse obvezan/na voditi Dnevnik stručne prakse u kojem opisuje radne zadatke koji su obuhvaćeni stručnom praksom.

Preporuča se da zadaci koje obavlja student na stručnoj praksi budu vezani uz područje studiranja i uz temu diplomskog rada.

Student/ica je dužan/na voditi bilješke o sadržaju i radnim aktivnostima svakog dana prakse, što znači da u dnevniku prakse trebaju biti opisane aktivnosti za svih 20 dana prakse.

U zaključku student/ica iznosi svoje mišljenje i dojam o stručnoj praksi te da li je praksa pomogla u njegovom daljnjem profesionalnom razvoju.

Na završetku prakse Dnevnik stručne prakse ovjerava mentor/ica u tvrtki/instituciji vlastoručnim potpisom.

Dnevnik prakse se nakon završetka prakse, predaje na uvid i kontrolu te se u skladu s ispunjenjem formalnih uvjeta vrši ovjera izvršenja obveze stručne prakse od strane voditelja/ice stručne prakse i prodekana/ice za nastavu.

(Namjerno prazna stranica)

Dnevnik stručne prakse

Sudent/ica je obavio/la stručnu praksu u trajanju od 20 radnih dana i redovito vodio/la dnevnik stručne prakse te time izvršio/la svoju obvezu stručne prakse na diplomskom studiju.

_____ MP

Potpis mentora/ice

U Varaždinu, _____.

Dnevnik stručne prakse

BILJEŠKE STUDENTA/ICE

1. dan prakse	Datum: 14.4.2013.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Organizacija u kojoj obavljam studentsku praksu je FIMA Global Invest d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima koja trenutno upravlja sa dva zatvorena investicijska fonda (Breza d.d. i FIMA Proprius d.d.) i jednim otvorenim investicijskim fondom (Fima Equity). Prvi dan prakse započela sam sa upoznavanjem djelatnika i same organizacije. Mentor Dražen Kolarek ukratko mi je objasnio moje zadatke i odgovornosti u budućem razdoblju. Slijedilo je upoznavanje s organizacijskom strukturom društva. Organizacijska struktura Društva odgovara propisanoj strukturi u skladu sa Zakonom i podzakonskim propisima o kojima smo slušali u sklopu kolegija Upravljanje institucionalnim investitorima i Korporativno upravljanje, a sami djelatnici su mi detaljno objasnili i prikazali koja su njihova zaduženja i radne odgovornosti.</p> <p>Društvo je podijeljeno u tri organizacijske jedinice:</p> <ol style="list-style-type: none">1. operativna jedinica (Front office) - organizacijska jedinica Društva zadužena za upravljanje imovinom fondova, ugovaranje transakcija vrijednosnim papirima i izradu analiza o tržištu kapitala.2. jedinica za nadzor i analizu (Middle office) - organizacijska jedinica zadužena za nadzor poslovanja koje se odvija za račun fonda i Društva, izradu stručnih analiza i izvještavanje uprave.3. jedinica za potporu (Backoffice) - organizacijska jedinica zadužena za računovodstveno evidentiranje portfelja fondova i Društva, rješavanje postupka namire, dnevni izračun neto vrijednosti imovine fondova i usklađivanje s depozitarom te ostale opće i administrativne poslove. <p>Mentor Dražen Kolarek, kao voditelj Middle office-a detaljnije mi je objasnio na koji se način provodi nadzor poslovanja i usklađenosti te koje je značenje praćenja i stručnih analiza. Slijedilo je upoznavanje sa organizacijskom strukturom društva. Uprava Društva sastoji se od dva člana od kojih je jedan imenovan predsjednikom Uprave. Podjela područja rada i linije odgovornosti propisane su Društvenim ugovorom i Poslovníkom o načinu rada Uprave. Jedan član Uprave Društva zadužen je za organizaciju Back office-a i Middle office-a kao i za računovodstvo i izradu financijskih izvještaja za osiguranje usklađenosti poslovanja Društva sa zakonima i važećim propisima, za financije i unutarnji nadzor poslovanja i primjenu propisa o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma. Drugi član Uprave Društva ima zadaće vezane uz organizaciju Frontoffice-a, prodaju i komuniciranje s dioničarima i imateljima udjela u Fondu te komunikaciju i održavanje kontakata s Agencijom.</p>	

Dnevnik stručne prakse

2. dan prakse	Datum: 15.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Prvi zadatak u sklopu studentske prakse bila mi je izrada izvještaja „pregled i analiza rizika“, koji društvo izdaje za svaki mjesec, a moja zadaća je bila analizirati stanje u prethodnom mjesecu odnosno ožujku za OIF FIMA Equity. Analizirala sam strukturu udjelničara na datum 31.3.2014. s ciljem utvrđivanja većinskih dioničare i njihovih udjela u fondu. U sklopu izvještaja analiziran je broj povećanja, odnosno smanjenja udjelničara kroz razdoblje od godinu dana te struktura udjelničara s obzirom na paretovo makroekonomsko pravilo 80:20. Prema ovom pravilu 80 % bogatstva drži 20 % pojedinaca, a utvrđivanje odstupanja odnosno devijacija od ovog pravila važno je da bi se mogla utvrditi kvaliteta raspodjele vrijednosti udjelničara.</p> <p>U sklopu izvještaja prikazana je i likvidnost portfelja. Zadatka mi je bio izraditi procjenu likvidnosti portfelja pomoću koje bi se moglo predvidjeti vrijeme potrebno da se isplate zahtjevi za isplatom udjela.</p> <p>Likvidnost portfelja se dijeli na 5 kategorija:</p> <ul style="list-style-type: none">• Visoko likvidno- 1 do 3 dana• Likvidno- 3 do 5 dana• Nisko likvidno- 5 do 10 dana• Nelikvidno- 10 do 30 dana• Visoko nelikvidno- 30 i više dana <p>Visoka likvidnost izrazito je značajna i jedan je od preduvjeta uspješnog poslovanja investicijskih fondova. Udjelničarima ukazuje da će u slučaju njihove želje ili iznenadne potrebe moći u zakonskom roku od 7 dana dobiti sredstva prodajom svojih udjela. Izračun utrživosti provodi se za 25%, 50% i 75% utrživosti portfelja. Za svaki vrijednosni papir izračunava se utrživost na temelju broja trgovanja određenom dionicom u posljednjih 90 dana na zagrebačkoj te ostalim europskim i svjetskim burzama. Izračun likvidnosti za svaku pojedinu dionicu fonda je relativno dugi postupak pa sam provela cijeli radni dan u pripremi ovog izvještaja i računanju pokazatelja.</p>	

Dnevnik stručne prakse

3. dan prakse	Datum: 16.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Današnji zadatak bio je usmjeren na praćenje koncentracije tj. izloženost imovine koja se nalazi u okviru OIF FIMA Equity. Imovina se prati po slijedećim segmentima:</p> <ul style="list-style-type: none">• Valutna izloženost – vrednovana je prema 6 valuta u kojima se nalazi imovina fonda: kuna, euro, dolar, rumunjski lev, srpski dinar i bosanska marka. Najveći dio imovine je u kunama (65%), a slijedi euro (17%).• Geografska izloženost - Najveći dio imovine fonda uložen je na području Republike Hrvatske (70%). Slijede Slovenija, Rumunjska, Srbija, SAD i BIH.• Izloženost prema vrsti imovine - izloženost prema instrumentima koji se nalaze u imovini fonda, a obuhvaća dionice (80%), udio u investicijskim fondovima (6%), potraživanja (5%) te novac na računu (9%).• Sektorska izloženost - udjeli imovine uloženi u određene sektore na tržištu. Najveći dio portfelja ulaže se u sektor financija i bankarstva (preko 40%), slijede hotelijerstvo i turizam (24%) te sektori industrije, trgovine i građevinarstva. <p>Nakon utvrđivanja postotaka udjela određenih valuta u imovini fonda, napravila sam analizu utjecaja promjene cijene. Ova analiza se provodi na način da se promatra koliki utjecaj na ukupnu imovinu fonda ima promjena određenog kriterija izloženosti za 5 %. Na taj se način može utvrditi koliko će promjena od 5 % tečaja utjecati na promijenu vrijednosti imovine. Na isti način provela sam analizu utjecaja promjene cijene za geografsku izloženost. Detaljnom analizom izloženost imovine po pojedinim kategorijama može se zaključiti da je portfelj fonda efikasno diverzificiran jer utjecaj promjene po svim promatranim kategorijama ne bi za rezultat imao veći pad vrijednosti udjela.</p>	

Dnevnik stručne prakse

4. dan prakse

Datum: 17.4.2014.

SADRŽAJ I OPIS RADA

U okviru analize rizika, slijedeći zadatak bio je procjena likvidnosti u odnosu na struktura udjelničara. Usporedbom podataka dobivenih procjenom likvidnosti sa podacima dobivenim iz analize strukture udjelničara mogu se donijeti zaključci o adekvatnosti likvidnosti u slučaju zaprimanja većih zahtjeva za prodajom udjela. Rezultati analize bili su pozitivni jer kad bi u krajnjem slučaju svih deset najvećih udjelničara zatražilo isplatu, postoji dovoljna razina trenutne likvidnosti ili likvidnosti od vrijednosnih papira koji su unovčivi u roku od 1 do 3 dana s obzirom na zakonski rok isplate zahtjeva udjelničara

Posljednji zadatak vezan uz izradu izvještaja „pregled i analiza rizika“ bio je izračun sintetičkog pokazatelja rizika. U sklopu izračuna razmatra se kretanje vrijednosti udjela kroz razdoblje od 5 godina te se uspoređuje s prosječnom vrijednosti udjela u navedenom razdoblju. Izračun prikazuje standardno odstupanje od prosjeka (standardnu devijaciju), odnosno stupanj rizičnosti fonda. Navedeni pokazatelj stupanjem novog Zakona na snagu sastavni je dio ključnih podataka za ulagatelje te je kao takav jedini relevantan za izračun rizičnosti fonda. Rizičnost fonda po sintetičkom riziku dijeli se u 7 kategorija, a FIMA Equity ulazi u kategoriju 6 rizičnosti. Kategorije rizičnosti i podjela sintetičkog rizika u razrede, prikazana je u priloženoj tablici.

Kategorija	Od	Do
1	0%	0,5%
2	0,5%	2%
3	2%	5%
4	5%	10%
5	10%	15%
6	15%	25%
7	25%	-

Dnevnik stručne prakse

5. dan prakse	Datum: 18.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Današnji zadatak bio je kontroliranje prodajnih/kupovnih cijena te prosječne cijene za određene dionice kupljene od strane fond menadžera, te računanje odstupanja od istih. Za izračun odstupanja od prosječnih cijena koristi se slijedeća formula:</p> <p style="text-align: center;">(Kupovna/prodajna cijena dionice – Prosječna cijena dionica)/Prosječna cijena dionica*100 = postotno pozitivno/negativno odstupanje</p> <p>U slučaju da je u razmatranom danu prodajna cijena bila veća od prosječne, radilo se o pozitivnom odstupanju. Ako je prodajna cijena bila niža od prosječne, radilo se o negativnom odstupanju. Isti postupak provodio se i kod kupnje dionica, samo su predznaci zamijenjeni. Kupovna cijena viša od prosječne označavala je negativno odstupanje, a kupovna cijena niža od prosječne pozitivno odstupanje.</p> <p>Ako odstupanje iznosi više od 3 % prosječne cijene dionice u postupku kontrole, vrši se daljnja, detaljnija kontrola s ciljem utvrđivanja objektivnih razloga visoke devijacije. Postupak kontrole cijena provela sam za razdoblje od više tjedana, zbog čega se zadatak odužio na cijeli dan.</p>	

6. dan prakse

Datum: 21.4.2014.

SADRŽAJ I OPIS RADA

Izrada osobne iskaznice za OIF Fima Equity bila je naredni zadatak koji sam realizirala uz pomoć mentora Dražena Kolareka. Osobna iskaznica fonda sastoji se od osnovnih podataka koji su potrebni investitorima kako bi mogli procijeniti rizik ulaganja u investicijski fond, a Pravilnikom su predviđeni sljedeći zadaci:

- **naziv fonda**
- **vrsta fonda**
- **datum osnivanja fonda**
- **valuta**
- **investicijski cilj fonda**
- **iznos ulazne i izlazne naknade**
- **iznos naknada za upravljanje te naknada depozitnoj banci**
- **minimalni iznos ulaganja**
- **neto vrijednost imovine fonda**
- **neto vrijednost imovine fonda po udjelu (cijena udjela)**
- **ostvaren prinos u posljednjih godinu dana**
- **prosječan godišnji prinos**
- **grafički prikaz kretanja cijene udjela fonda od osnivanja**

Minimalni podaci o strukturi ulaganja koje osobna iskaznica mora sadržavati su sljedeći:

- **deset pozicija ulaganja s naznakom postotnog udjela pozicije u neto vrijednosti imovine fonda**
- **izloženost imovine fonda po vrsti vrijednosnica**
- **izloženost imovine fonda prema neuvrštenim dionicama**
- **izloženost imovine fonda po državama, skupinama država ili regijama**
- **izloženost imovine fonda valutama**
- **izloženost imovine fonda gospodarskim sektorima**

Prilikom izrade Iskaznice koristi se program Primera, u kojem se podaci strukturiraju i iskazuju na zasebnim pozicijama unutar osobne iskaznice. Moj je zadatak uključivao popisivanja i imenovanja pozicija unutar osobne iskaznice te razvrstavanja imovine po geografskom ključu.

Dnevnik stručne prakse

7. dan prakse	Datum: 22.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Sedmi dan prakse provela sam u upoznavanju posla kojeg obavlja fond menadžer investicijskog fonda „FIMA Equity“, Goran Brodar. Fond menadžer je financijski stručnjak, specijalist za upravljanje imovinom fondova, a njegov zadatak bio je da me upozna sa funkcijama front officea.</p> <p>Front office je izraz koji označava brokere/dilere i pomoćno osoblje izravno uključeno u stvaranje poslovanja i ostvarivanja profita za tvrtku. U svom radu gospodin Brodar, kao i većina ostalih djelatnika koristi program Primera koji omogućuje i olakšava obavljanje različitih funkcija. Nakon što sam svladala osnove rada u Primeri, sudjelovala sam u nadziranju procesa kupnje i prodaje dionica. Proces započinje uzimanjem tiketa u sustavu Primera ili upisom tiketa ukoliko se sa određenom dionicom prvi put trguje. Upisuju se svi potrebni podaci o dionici: cijena po kojoj se kupuje, količina kupnje, vrijeme u kojem se nalog treba izvršiti i određeni uvjeti koje dionica mora zadovoljiti kako bi se odobrilo njeno trgovanje od strane middle officea, a zatim se nalog šalje u middle office na detaljnu provjeru i odobrenje. Nakon što middle office odobri kupnju/prodaju dionica, fond menadžer šalje nalog svojem brokeru koji ga izvršava na uređenim tržištima na kojima dionica kotira.</p> <p>U slučaju da cijena kupnje dionice poraste iznad cijene po kojoj je fond menadžer dao nalog za kupnju, nalog se opoziva odnosno ne provodi se. Ako je cijena na tržištu manja od cijene po kojoj je zadan nalog, nalog se provodi po nižoj cijeni. Fond menadžeri prilikom odlučivanja koriste još i program Bloomberg na kojem dobivaju informacije koje im olakšavaju fundamentalnu i tehničku analizu određenih dionica.</p>	

Dnevnik stručne prakse

8. dan prakse	Datum: 23.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Današnji dan provela sam sudjelujući u upisima udjela novih klijenata društva. Moj zadatak se odnosio na upisivanje klijenta u bazu podataka te asistenciju voditelju middle officea u analizi klijenata. Upoznala sam se s procedurom koja se izvršava ukoliko se posumnja na pranje novca ili financiranje terorizma.</p> <p>Društva za upravljanje investicijskim fondovima obvezna su primjenjivati odredbe Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranju terorizma. Svaki klijent koji uplaćuje novac mora se provjeriti te se ovisno o zapažanjima svrstava u niski, srednji ili visoki rizik. Da bi se klijent mogao adekvatno smjestiti u odgovarajuću kategoriju rizika, potrebno je izraditi profil klijenta. Klijent se identificira pomoću identifikacijskog dokumenta, najčešće osobne iskaznice. Ako klijent nije osobno prisutan, automatski se svrstava u visoki rizik i njegov identitet je potrebno provjeriti sa više dokumenata, najmanje dva (preslika osobne iskaznice i kartice tekućeg računa). Da bi se zadovoljila zakonska forma Društvo mora imati interni pravilnik, odnosno akt o sprečavanju pranja novca i financiranju terorizma te listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija.</p> <p>Podatke o klijentu društvo prikuplja u sklopu zahtjeva za kupnju. Zahtjev za kupnju se sastoji od dva dijela:</p> <ol style="list-style-type: none">1. osnovni podaci o klijentu, iznos i način uplate te ovjera ulagatelja,2. upitnik koji popunjava ulagatelj i odobrenje uprave koje se sastoji od svrstavanje klijenta u određeni rizik i podacima o trenutnoj količini udjela ulagatelja. <p>Proces identifikacije rizika započinje tako da back office zaprimi uplatu i po listi indikatora svrstava klijente. U slučaju sumnje na pranje novca, isto se prijavljuje middle officeu koji na posebnom obrascu šalje prijavu uredu za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma koji djeluje u sastavu ministarstva financija.</p>	

Dnevnik stručne prakse

9. dan prakse	Datum: 24.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Radni dan započela sam izradom izračuna broja trgovinskih dana za dionice u portfeljima zatvorenog investicijskog fonda Breza d.d. i otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom FIMA Equity. Izračun trgovinskih dana radio se za dionice uvrštene na Zagrebačkoj, Sarajevskoj i Beogradskoj burzi. Za dionice portfelja koje su uvrštene na Rumunjskoj, Slovenskoj ili NYSE ovu proceduru nije bilo potrebno provesti zbog visoke likvidnosti kotirajućih dionica. Ukoliko se dionicom trgovalo manje od 20 dana od 60 dana ukupno, za njenu vrijednost se ne uzima prosječna cijena trgovanja, već se njena vrijednost procijenjuje.</p> <p>Drugi današnji zadatak bio je vezan uz izračun kamatnog rizika u bilanci za konsolidirani izvještaj za ZIF Fima proprius d.d. Izvještaj se radi na temelju dostupnih revizorskih izvješća i u obzir se uzimaju stavke bilance koje podliježu kamatnom riziku, a to su u našem slučaju bile stavke plasmani banaka i kratkoročne obveze. Nakon kamatnog računalama sam i valutni rizik bilance. Ova se procedura sastojala od kombiniranja vrijednosti u cjelokupnoj imovini svih povezanih subjekata te iskazivanja stavaka u protukunskoj vrijednosti (ukoliko je imovina povezanih subjekata u različitoj valuti od kune).</p> <p>Upoznala sam se sa cjelokupnom strukturom konsolidiranog izvješća, stavkama i izračunima.</p> <p>Elementi konsolidiranog izvještaja su:</p> <ul style="list-style-type: none">• Izvještaj neovisnog revizora• Izvještaj o financijskom položaju• Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti• Izvještaj o novčanim tokovima• Izvještaj o promjenama glavnice• Bilješke uz financijske izvještaje• Odobrenja financijskih izvještaja	

Dnevnik stručne prakse

10. dan prakse

Datum: 25.4.2014.

SADRŽAJ I OPIS RADA

Današnji zadatak bio je vezan uz izračun rizika portfelja otvorenog investicijskog fonda Fima Equity. Ovaj izračun mora se izvoditi za svaki dan trgovanja. Value-at-Risk (VaR) je mjera rizičnosti, a iskazuje vrijednost gubitka u najgorem slučaju, odnosno gubitak koji se može očekivati u određenom razdoblju uz specificiranu razinu statističke signifikantnosti. Može se izraziti i kao mjera rizika individualnog vrijednosnog papira, a moj zadatak bio je izračunati rizičnost udjela u investicijskom fondu. Izračunati podaci mogu biti iznimno korisni potencijalnim ulagačima u fondove, koji mogu donijeti investicijsku odluku ne samo na osnovi dosadašnjih prinosa već i uporabom mjera rizika koji je uvijek povezan s prinosom. Izračunate vrijednosti VaR-a te prosječnih mjesečnih prinosa i standardne devijacije prinosa mogu biti osnova za izračun vjerojatnosti očekivanja određene stope prinosa za svaki pojedini fond.

Prvi korak u izračunu rizika je ažuriranje cijena valuta u kojima se portfelj nalazi. U portfelju otvorenog investicijskog fonda Fima Equity ažurirale su se valute Hrvatska kuna, Bosanska marka, Američki dolar, EURO, Rumunjski lev i Srpski dinar. Nakon što se cijene valuta ažuriraju, sva imovina u fondu prebacuje se u kune. Domaće i inozemne dionice i udjeli u fondovima izvlače se iz excel dokumenta koji generira program Primera. Ti podaci su nestrukturirani te je potrebno izvršiti podjelu na domaće i strane dionice. Nakon raspodjele domaće dionice se prepisuju u Excel tablicu koja je izrađena isključivo za računanje efekta diversifikacije i udijela fonda koji nije adekvatno diversificiran. Ako se prilikom unosa podataka nađe na dionicu koja nije u sustavu, moraju se unijeti svi relevantni podaci vezani uz dionicu te sve njene vrijednosti od početnog datuma koji je upisan u excel tablicu. Nakon što se upišu svi parametri i cijene o dionicama u excel tablicu, ona automatski izvodi složene statističke procedure te izbacuje konačnu procjenu rizičnosti portfelja. Inozemne dionice se moraju prebaciti u kunsku protuvrijednost nakon koje je postupak unosa vrijednosti u excel tablicu i izračuna tih vrijednosti isti kao i za domaće dionice i udjele u fondovima. Iako se radi o relativno jednostavnom procesu unosa podataka u excel, zbog količine podataka ovaj zadatak se odužio na cijeli dan.

Dnevnik stručne prakse

11. dan prakse	Datum: 29.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Izrada izvještaja „Pregled i analiza rizika ZAIF Breza d.d.“ za mjesec ožujak bila je moj današnji zadatak. Ovaj se izvještaj izrađuje u svrhu zaštite vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem društva FIMA Global Invest d.o.o., a analizu rizika provodi Middle office. Izvještajem je obuhvaćeno praćenje i analiza strukture dioničara, likvidnosti portfelja te izloženosti odnosno koncentracije imovine. Izvještaj se izrađuje jednom mjesečnoj ili češće sukladno potrebi i zahtjevima Uprave društva za upravljanje.</p> <p>Temeljna analiza strukture dioničara provodi se na način da se dioničari svrstavaju u 6 kategorija temeljem broja dionica koje drže u fondu.</p> <p>Procjena likvidnosti portfelja analizira se na način da se za sve vrijednosne papire u portfelju fonda uzima prosječna količina trgovanja za posljednjih 90 dana. Na temelju prikupljenih podataka određuje se utrživa količina po unaprijed određenim kategorijama i kriterijima za svaku kategoriju. Likvidnost portfelja Breze d.d je na zadovoljavajućoj razini jer postotak trenutno unovčivih sredstava iznosi oko 80% fonda, a onih unovčivih od 3 do 5 dana iznosi još dodatnih 11%</p> <p>Izloženost imovine promatra se prema četiri različita segmenta odnosno kategorije: valutna izloženost, geografska, izloženost prema vrsti imovine i sektorska izloženost. Valutna izloženost vrednovala se prema 6 valuta u kojima se nalazi imovina fonda. Najveći dio otpada na kune, dok su ostale valute u kojima se trgovalo euro, dolar, rumunjski lev, srpski dinar i bosanska marka. Analizom utjecaja promjene cijene koja se provodi promatranjem kako će promjena određenog kriterija izloženosti za 5 % utjecati na ukupnu imovinu uvidjela sam kako će promjena od 5 % tečaja utjecati na promijenu vrijednosti imovine. Na isti način smo odredili i geografsku izloženost.</p>	

Dnevnik stručne prakse

12. dan prakse	Datum: 30.4.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Današnji zadatak bio je usmjeren na izračun likvidnosti dionica koje se nalaze u portfeljima investicijskih fondova. Izračun sam radila pomoću Microsoftovog alata Excel, koristeći tablice pomoću kojih se automatizira proces izračuna likvidnosti. Likvidnost možemo definirati kao utrživost investicijske imovine odnosno kao sposobnost prodaje investicijske imovine po očekivanim cijenama. Što su moguća odstupanja od očekivanih cijena manja, likvidnost je veća i obrnuto, što su moguća odstupanja od očekivanih cijena veća, likvidnost je manja. Da bi dionica bila visoko likvidna njena prodaja bi trebala nastupiti najkasnije t+3 vremena nakon davanja naloga. U fondu se nalaze i dionice koje se prodaju nakon više od t+3 dana nakon davanja naloga, pa je potrebno izračunati koji je vremenski period potreban za prodaju dionica niske ili vrlo niske likvidnosti. Likvidnost portfelja se dijeli na 5 kategorija:</p> <ul style="list-style-type: none">• Visoko likvidno- 1 do 3 dana• Likvidno- 3 do 5 dana• Nisko likvidno- 5 do 10 dana• Nelikvidno- 10 do 30 dana• Visoko nelikvidno- 30 i više dana <p>Izračun likvidnosti temelji se na prosječnoj količini trgovanja određenom dionicom u posljednjih 90 dana podijeljenim sa brojem dionica koje fond ima u svojoj imovini. Kada se dobije prosječan broj dana potrebnih za prodaju određene dionice radi se izračun ovisno o zakonskim odredbama koje bi trebalo zadovoljiti. Pošto su visoko likvidne dionice mogu unovčiti unutar t+3 dana, za sve dionice koje se mogu unovčiti unutar 3 dana se u excel tablici prepisuju ukupne vrijednosti dionica u dan 3. Za dionice kojima je potrebno više od 3 dana za unovčavanje potrebno je izračunati koliki se dio portfelja može unovčiti za svaki naredni dan trgovanja.</p>	

13. dan prakse	Datum: 2.5.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Sudjelovala sam u analizi financijskih instrumenata i analizi upravljanja rizicima za revizijsko izvješće fonda Breza. Analiza se sastojala od sažetog prikaza analize financijskih instrumenata fonda ovisno o razini hijerarhije mjerenja fer vrijednosti kojoj pripadaju ti instrumenti.</p> <p>Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između poznatih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se prosuđuje sukladno Pravilniku o utvrđivanju vrijednosti imovine investicijskog fonda i izračuna neto vrijednost imovine po udjelu ili po dionici investicijskog fonda.</p> <p>Fond koristi slijedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti:</p> <ol style="list-style-type: none">Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih ulaznih podataka. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti ili uporabom tehnike diskontiranih novčanih tokova.Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim ulaznim podacima. <p>Prvu razinu u pravilu čine dionice i instrumenti koji kotiraju na tržištima i imaju određenu likvidnost. U drugu razinu spadaju instrumenti za koje postoje ulazni podaci, ali njihova cijena ne kotira na aktivnom tržištu pa je potrebno vršiti određene procijene. U treću razinu spadaju instrumenti za koje ne postoje ulazni podaci, nelikvidni su i potrebno je za njih izraditi detaljne analize procijene.</p> <p>U slučaju fonda Breza niti jedan instrument nije bio uvršten u treću razinu hijerarhije. U 2013. godini svi instrumenti u domaćoj valuti bili su svrstani u prvu razinu hijerarhije, dok je kod instrumenata u stranoj valuti omjer instrumenata svrstanih u prvu i drugu razinu hijerarhije bio 10:1. Ukoliko se radi o udjelima u drugim investicijskim fondovima, u prvu razinu spadaju svi fondovi koji imaju objavljene svoje cijene udjela.</p>	

Dnevnik stručne prakse

14. dan prakse

Datum: 5.5.2014.

SADRŽAJ I OPIS RADA

Analizirala sam značajne rizike kojima je izložen zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom Breza d.d. Najznačajniji rizici vezani uz fond su povezani s promjenom valutnih tečajeva i fer vrijednosti financijskih instrumenata na svjetskom tržištu.

- **Tržišni rizik** – rizik potencijalnog gubitka tj. pada vrijednosti imovine fonda uslijed promjene međuvalutarnih tečajeva, kretanja kamatnih stopa te fluktuacije cijena vrijednosnih papira. Portfelj fonda formira se ulaganjem sredstava Fonda u: vlasničke i dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na burzama u Republici Hrvatskoj, Crnoj Gori, Federaciji Bosne i Hercegovine, Makedoniji, Srbiji i Republici Srpskoj, na burzama i drugim tržištima u zemljama članicama EU, OECD-a, CEFTA-e i ZND (Zajednica Neovisnih Država), dionice i udjele investicijskih fondova, prava na stjecanje dionica, opcijske i termenske poslove.
- **Valutni rizik** – rizik vezan uz promjenu tečaja stranih valuta prema kuni. Najveći dio imovine fonda denominiran je u kunama, dok su otvorene valutne pozicije u konvertibilnoj marki, srpskom dinaru i makedonskom dinaru. Slijedom toga 65% imovine Fonda nije izloženo valutnom riziku, a ostatak portfelja direktno zavisi o kretanju stranih tečajeva prema kuni.
- **Kamatni rizik** – predstavlja rizik promjene vrijednosti imovine Fonda uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Najveći dio imovine Fonda klasificiran je u kategoriju beskamatno, a portfelj Fonda ne sadrži instrumente zavisne o kretanju tržišnih kamatnih stopa.
- **Kreditni rizik** – rizik nemogućnosti druge strane da podmiri iznose obveza prema Fondu u cijelosti po dospelju, a sadrže ga pozicije u dužničkim vrijednosnim papirima i depozitima. Navedenih instrumenata nema u imovini Fonda, pa ne postoji prijetnja kreditnog rizika.
- **Rizik likvidnosti** – s obzirom na slabiju likvidnost hrvatskog tržišta kapitala i tržišta regije u koja se pretežno ulaže imovina, u tom segmentu izražen je rizik likvidnosti bez obzira na činjenicu da su svi instrumenti raspoloživi na zahtjev. Fond upravlja rizikom likvidnosti koristeći statističke analize povijesne likvidnosti određene pozicije. Rizik likvidnosti imovine Fonda je umjeren.

Dnevnik stručne prakse

15. dan prakse	Datum: 6.5.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Današnji dan provela sam u suradnji sa gospodinom Miranom Pintarićom koji u društvu ima funkciju fond menadžera zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom za ulaganje u nekretnine FIMA Proprius. Fima Proprius d.d. zatvoreni je investicijski fond za ulaganje u nekretnine kojeg je osnovalo Društvo s ciljem prikupljanja kapitala kroz javnu ponudu dionica radi ulaganja u nekretninske projekte, a trenutno djeluje kao jedini nekretninski fond na području RH.</p> <p>Moj zadatak je bio asistirati u izradi i implementaciji excel tablice izrađene u svrhu popisa nekretnina na područjima RH. Usmjerila sam se na područje Varaždinske, Zagrebačke i Karlovačke županije, a kao temeljni izvori poslužili su nam podaci sa internetskih stranica: njuškalo.hr, burza-nekretnina.com i centarnekretnina.net, te ostali dostupni izvori. Ciljane nekretnine su prvenstveno uredski prostori, lokali i poslovni prostori. Nad bazom prikupljenih podataka izvodile su se statističke metode aritmetička sredina, medijan, prosjek, maksimum i minimum, te su iste korištene kao jedna od kriterija kod donošenja odluka o kupnji/prodaji zemljišta. Dobiveni podaci su se strukturirali kako bi se dobile prosječne cijene zemljišta ovisno o vrsti zemljišta. Dobivene prosječne cijene uspoređivali smo sa javno objavljenim prosječnim cijenama zemljišta te procijenjivali koje nekretnine imaju potencijal za rast.</p>	

16. dan prakse

Datum: 7.5.2014.

SADRŽAJ I OPIS RADA

Društvo Fima Global Invest sastavlja, dostavlja i objavljuje financijska izvješća Fonda sukladno važećim propisima, a sve relevantne informacije dostupne su svim dioničarima na web stranici Društva: www.fgi.hr te na web stranici Zagrebačke burze. Moj današnji zadatak bio je usmjeren na ažuriranje prethodno spomenute stranice Društva te provjeru svih važnih informacija. U sklopu zadatka orijentirala sam se na:

- opće podatke o društvu za upravljanje (tvrtka, pravni oblik, sjedište i mjesto uprave, članovi itd.)
- osnovne podatke o članovima uprave, nadzornog odbora i prokuristima društva za upravljanje,
- popis djelatnosti,
- polugodišnje i revidirane godišnje financijske izvještaje fondova,
- polugodišnje i revidirane godišnje financijske izvještaje društva za upravljanje,
- opće podatke o depozitaru fonda,
- popis fondova kojima društvo za upravljanje upravlja,
- prospekt, pravila fondova te ključne podatke za ulagatelje,
- popis delegiranih poslova,
- mjesečnu obavijes,
- sažeti prikaz rizika vezanih uz društvo za upravljanje i fondova,
- cijenu udjela,
- obavijesti društva za upravljanje i fondova

Dnevnik stručne prakse

17. dan prakse	Datum: 8.5.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Društvo FIMA Proprius d.d., zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine, dužno je izraditi obavijest o strukturi portfelja i neto vrijednosti imovine za svaki mjesec u godini, a isti dokument javnosti je dostupan na internet stranicama Društva. Moj današnji zadatak bio je asistencija mentoru Draženu Kolareku u izradi dokumenta za mjesec ožujak.</p> <p>Dokument sadrži slijedeće podatke: struktura ulaganja investicijskog fonda na određeni datum (zadnji dan u mjesecu), naziv investicijskog fonda, novčana sredstva fonda u HRK i udio, potraživanja fonda, vrijednosni papiri i depoziti fonda koji se dijele na domaće i strane. Vrijednosni papiri uključuju: dionice, državne obveznice, municipalne obveznice, korporativne obveznice, zatvoreni investicijski fondovi, otvoreni investicijski fondovi, kratkoročne vrijednosne papire i depozite. Ostali podaci se odnose na ostalu imovinu, nekretnine, udjele u nekretninskim društvima, ukupne imovine fonda, ukupnih obveza fonda, neto imovine fonda, broj udjela/dionica te vrijednost udjela/dionica.</p> <p>Kako je FIMA Proprius d.d. fond za ulaganje u nekretnine, najveći dio ukupne imovine zauzimaju nekretnine i udjeli u nekretninskim fondovima, a najmanji dio zauzimaju vrijednosni papiri i depoziti.</p>	

18. dan prakse

Datum: 9.5.2014.

SADRŽAJ I OPIS RADA

Prvi radni zadatak bio je kontroliranje prodajnih/kupovnih cijena te prosječne cijene za određene dionice kupljene od strane fond menadžera Gorana Brođara u posljednjih nekoliko dana trgovanja na Zagrebačkoj burzi. Izračun odstupanja između kupljene/prodane cijene po dionici te prosječne cijene, provdila sam prema slijedećoj formuli:

$$\frac{(\text{Kupovna/prodajna cijena dionice} - \text{Prosječna cijena dionica})}{\text{Prosječna cijena dionica}} * 100 = \text{postotno pozitivno/negativno odstupanje}$$

Nakon utvrđivanja pozitivnih i negativnih odstupanja sudjelovala sam i u postupku kontrole u slučaju dionica kod kojih odstupanje iznosi više od 3 % prosječne cijene dionice.

Procjena nelikvidnih dionica bila je moj slijedeći zadatak. Nelikvidne dionice su one kojima se trgovalo manje od 20 puta u posljednjih 90 dana. Procjena se temelji na PIR analizi odnosno metodi relativnog vrednovanja kapitalizacijskim koeficijentom, a uglavnom se radi o srpskim i bosanskim dionicama. Prilikom procjene neke dionice, za analizu se uzimaju poduzeća sa istom ili sličnom djelatnošću te veličinom poduzeća.

Dnevnik stručne prakse

19. dan prakse	Datum: 12.5.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Sukladno zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava društva Fima Global Invest d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima dužna je pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni financijski izvještaji otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Breza d.d. u sklopu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Moj današnji zadatak bio je proučiti financijske izvještaje otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Fima Equity za četiri prethodne godine tj. 2010., 2011., 2012., i 2013. Cilj je bio sažeti ključne informacije iz bilance i RDG-a te uzeti bitne pozicije koje će biti prikazane u cjelokupnoj analizi fonda koja će se objaviti na internet stranici Društva. Orijentirala sam se na bilancu i račun dobiti i gubitka iz kojih sam trebala izvući informacije relevantne za investitore koje pokazuje poslovanje i stanje fonda. Napravila sam horizontalnu analizu tih pozicija sa svrhom prikaza povećanje/smanjenje svake pozicije, a kao bazna godina uzeta je 2010.</p> <p>Kao relevantne pozicije u bilanci prepoznala sam: novčana sredstva i novčane ekvivalente, ulaganja u vrijednosne papire i depozite, ostalu imovinu, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i ostale obveze, obveze prema društvu za upravljanje fondovima, ostale obveze, neto imovinu fonda, broj izdanih dionica, neto imovinu po dionici, temeljni kapital, rezerve, revalorizacijske rezerve financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, zadržanu dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja, dobit/gubitak tekuće godine. Pozicije iz računa dobiti i gubitka: realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata, prihodi od dividendi, ostali prihodi, realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata, umanjeње imovine, ostali rashodi, neto dobit (gubitak) od ulaganja u financijske instrumente, dobit ili gubitak, ukupna sveobuhvatna dobit.</p>	

Dnevnik stručne prakse

20. dan prakse	Datum: 13.5.2014.
SADRŽAJ I OPIS RADA	
<p>Posljednji dan na praksi započela sam dovršavajući zadatke iz prethodnog dana vezane uz izračun promjene iznosa svake pozicije za 2011., 2012. i 2013. godinu u odnosu na bazu u sklopu horizontalne analize pozicija iz financijskih izvještaja otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Breza d.d.</p> <p>Drugi zadatak bio je proučiti financijske izvještaje za prethodnu poslovnu godinu zajedno s Izvještajem neovisnog revizora za zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine FIMA Proprius d.d koji se sastoje od: odgovornosti za financijske izvještaje, izvještaja neovisnog revizora, izvještaja o financijskom položaju, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o novčanim tokovima, izvještaju o promjenama glavnice, bilješka uz financijske izvještaje i odobrenja financijskih izvještaja. Izračun fer vrijednosti financijskih instrumenata ujedno je bio i moj posljednji zadatak u sklopu studentske prakse.</p>	

Zaključak i mišljenje studenta/ice o stručnoj praksi:

Odluku da stručnu praksu obavljam u organizaciji FIMA Global Invest d.o.o. donjela sam jer područje njihovog poslovanja odnosno upravljanje investicijskim fondovima smatram iznimno zanimljivim i pokazivala sam veliki interes za kolegije koji su se bavili srodnom problematikom (Korporativno upravljanje, Upravljanje institucionalnim investitorima) tijekom studija. Praksa mi je omogućila da prethodno stečena teoretska znanja potvrdim i primjenim u praksi što smatra vrlo korisnim. Naučila sam na koji način se trguje na domaćim i inozemnim burzama, proučavala ključne financijske izvještaje Društva te pomagala prilikom izrade različitih analiza kojima se procjenjuje poslovanje fondova. Novo stečena znanja smatram vrlo korisnim i uvjerenam da ću ih moći primjenjivati u svojoj poslovnoj karijeri.

Djelatnici FIMA Global Investa pridonjeli su da mi ovih 20 dana koje sam provela u njihovom okruženju ostane u lijepom sjećanju jer su nesebično podijelili sa mnom svoje znanje i vrijeme na čemu sam im iskreno zahvalna.

Dnevnik stručne prakse

Podaci o predanom dnevniku stručne prakse:

Datum predaje:	
Potpis studenta/ice:	
Potpis voditelja/ice stručne prakse na FOI-u:	
Potpis prodekana/ice za nastavu:	